

Cartoful dupa potop

Descriere imagine:

Încoltirea propriu-zisă la tuberculii de cartof, înainte de plantare

Cartoful are un consum ridicat de apă, însă aprovizionarea trebuie să fie uniformă, moderată și permanentă. Ceea ce s-a întâmplat în lunile mai și iunie a.c. în Moldova și în Transilvania a depășit practic orice limită.

Pe lângă efectul distructiv al suvoaielor provocate de cantitățile mari de precipitații înregistrate în timp foarte scurt, stagnarea apei în culturile de cartof și umidificarea de lungă durată a bilonului peste limita normală au determinat grave consecințe.

Productii compromise

Acolo unde cartoful se afla pe terenuri în pantă, chiar dacă plantarea s-a realizat pe curba de nivel, conform recomandărilor tehnologice, precipitațiile excesive au forțat ruperea bilonurilor, s-au format suvoaie și chiar ravene, provocând distrugerea culturii în partea mediană a pantei și inundarea și colmatarea cu aluviuni a bazei pantei. Pierderile înregistrate prin acest fenomen au fost în unele zone aproape totale și chiar totale.

Problema de fond însă, cu efect general și de lungă durată, decurge din faptul că într-o perioadă destul de mare (15-30 de zile) regimul aero-hidric al solului a fost extrem de deranjant pentru dezvoltarea plantelor, iar imposibilitatea intervenției terestre în combaterea bolilor și daunătorilor, precum și condițiile favorabile create pentru instalarea și propagarea bolilor (mana, putregaiurile etc.) au compromis în numeroase ferme producțiile atât cantitativ, cât și calitativ.

Excesul de apa elimina aerul din sol, lipsa oxigenului opreste formarea tuberculilor si stinghereste cresterea celor formati, lenticelile din periderma se maresc, dând un aspect neplacut. Apoi, se reduce rezistenta la pastrare si scade continutul tuberculilor în amidon si vitamina C.

Moartea plantelor poate sa intervina foarte repede, în chiar 2-4 zile de inundare.

Este de remarcat faptul ca nici o masura tehnologica nu poate înlatura sau corecta efectul produs de excesul de umiditate asupra plantelor de cartof si a productiei.

Ca o consecinta negativa secundara, remarcam si faptul ca pe suprafetele afectate de aluviuni si precipitatii torentiale s-a produs tasarea si aplatizarea biloanelor, ceea ce va determina o recoltare defectuoasa, incompleta, cu foarte multi tuberculi taiati sau vatamati.

Ce ramâne de facut?

Pusi în fata faptului împlinit si a culturii compromise, nu mai putem apela decât la tratamentele pentru combaterea bolilor si daunatorilor, la fertilizarea foliara pentru soiurile tardive, având în vedere faptul ca în grasamintele de baza au fost levigate în profunzime, precum si recoltarea grabnica a soiurilor timpurii cu vegetatia afectata de boli, pentru a preîntâmpina infectia si compromiterea totala a productiei deja formate.

Tratamentele pentru mana trebuie facute cu produse sistemice, de ultima generatie, alternate la 7-12 zile cu produse de contact, pentru a preveni o noua infectie.

Acum trebuie sa înțelegem de ce în Olanda sau Scotia, tari unde nivelul precipitatiilor este ridicat, fermierii efectueaza 10-14 tratamente pe sezon pentru prevenirea si combaterea manei.

În rest, ramânem doar cu bucuria ca în pietele din România exista cartof timpuriu autohton foarte frumos si destul de ieftin, 1-1,5 lei/kg, dar si cu tristetea ca suprafata totala cultivata cu cartof a scazut drastic fata de anii precedenti (160.000 fata de 250.000 ha) si ca din cauza plantarilor târzii, starea de vegetatie actuala a soiurilor de toamna-iarna este destul de slaba.

Se prefigureaza un an de importuri masive de cartof si o noua dezamagire pentru fermierii români. Pentru unii din ei, cei profesionisti, dar si norocosi, vor avea însa mari satisfactii.

REGIM PLUVIOMETRIC ALARMANT

E paradoxal ca într-o zona relativ restrânsa, cum este cea reprezentata de arealul cartofului din România, sa se înregistreze parametrii semnificativ diferiti de manifestare a unui factor esential de productie, cum este apa.

În ultimii ani am traversat perioade excesiv de secetoase (anul 2007 se detaseaza semnificativ!), dar si excesiv de ploioase (probabil ca acest an va fi lider din acest punct de vedere).

Din informatiile primite de la principalii fermieri cultivatori de cartofi din judetele Brasov, Harghita, Covasna, Neamt, Suceava, Iasi, Botosani si Bacau, în lunile mai si iunie s-au înregistrat precipitatii de 30

0-450 l/mp, din care aproape doua treimi s-au concentrat în cea de-a doua jumatate a lunii iunie. În judetul Covasna, timp de zece zile volumul precipitatiilor a înregistrat 200 l/mp, în judetul Neamt 250 l/mp, iar în judetul Suceava, peste 300 l/mp.

Comparativ cu media multianuala a lunii iunie, care se cifreaza la aproximativ 100-120 l/mp si media multianuala totala a unui an calendaristic, de 600-700 l/mp, rezulta ca numai în iunie a.c. s-au înregistrat precipitatii de doua si chiar trei ori mai mari decât media multianuala lunara si aproape sau chiar jumatate din media anuala.

Vasile Pop-Silaghi